

Toelichting behorende bij het Reglement burgerlijke stand gemeente Heerde 2020

Algemeen

De wet draagt aan de ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) een aantal taken op. De ABS is in de uitvoering van zijn taken zelfstandig en staat als zodanig niet in een hiërarchische verhouding, noch tot collega's noch tot het gemeentebestuur. Door het afleggen van de ambtseed in de Rechtbank heeft hij zich persoonlijk verbonden tot vervulling van de hem door de wet opgedragen verplichtingen. Via een werkverdeling en de aanwijzing van de leiding van het bureau burgerlijke stand wordt voorkomen dat de ene ABS tot een andere beslissing komt dan een ander ABS en wordt de uniformiteit bewaakt. De senior medewerker burgerzaken (zelf ook ABS) wordt belast met de dagelijkse leiding van het bureau burgerlijke stand. De senior medewerker burgerzaken bewaakt ook een goede dienstverlening aan klanten van het bureau burgerlijke stand.

Tot 1 januari 2020 werden (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand benoemd. Ingevolge Boek I van het Burgerlijk Wetboek van 14 oktober 1993 (Stb. 1993, 555) (hierna: de Wet) was deze bevoegdheid met ingang van 1 januari 1995 in handen gelegd van het college van burgemeester en wethouders. Ook is het college het aangewezen orgaan dat regelend optreedt ten aanzien van het bureau en de ambtenaren van de burgerlijke stand. De wet bepaalt verder dat door gemeenten een Reglement burgerlijke stand moet worden vastgesteld.

Naar aanleiding van de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) per 1 januari 2020 is het Reglement burgerlijke stand gemeente Heerde uit 1995 aangepast. Daarbij is er een aanpassing doorgevoerd voor het aanwezig zijn van eventuele minderjarige kinderen bij een kosteloze huwelijksvoltrekking/ registratie partnerschap.

Artikelsgewijs

Artikel 2 Ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

De ABS is belast met het opnemen in de onder hem berustende register van de burgerlijke stand van akten en daaraan toe te voegen latere vermeldingen, alsmede al datgene wat de instandhouding van de registers en de zorg voor de toegankelijkheid van de daarin neergelegde gegevens betreft (artikel 1:16 d, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek).

De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (BABS) kan uitsluitend belast worden met de huwelijksvoltrekking en partnerschapsregistratie en de uitvoering van de daarmee samenhangende handelingen (artikelen 1:63, 1:64 en 1:67 van het Burgerlijk Wetboek).

Leden van het college van burgemeester en wethouders kunnen worden benoemd voor het voltrekken van een bepaald huwelijk. Zij moeten dan wel zijn of worden beëdigd door de rechtbank.

Alle (buitengewone) ambtenaren van de burgerlijke stand moeten alle huwelijken voltrekken en partnerschappen registreren, ongeacht het geslacht en de geardeheid van de partners.

Artikel 3 Locatie

De ABS en de BABS verrichten hun werkzaamheden in principe in het gemeentehuis (gemeentekantoor en in het raadhuis). Het gemeentehuis is een daartoe door het bevoegde bestuursorgaan aangewezen locatie. Voor de gemeente Heerde zijn naast het raadhuis en het gemeentekantoor de volgende locaties aangewezen als gemeentehuis:

- Kasteel Vosbergen;
- Vrieze's Erfgoed;
- Villa Bakhuis.

Tijdens de verbouwing van het raadhuis in 2020 is Dorpshuis de Heerd tijdelijk aangewezen als trouwlocatie.

Daarnaast kan een bruidspaar een verzoek indienen om op een andere locatie te mogen trouwen. Deze locatie wordt dan getoetst aan de beleidsregels alternatieve trouwlocaties Heerde en indien akkoord, aangewezen als huis der gemeente voor één dag.

Wanneer er gewichtige redenen zijn kunnen de werkzaamheden ook elders binnen de gemeente worden verricht (artikel 1 van het Besluit burgerlijke stand 1994 en artikel 1:64 Burgerlijk Wetboek). Hierbij kan gedacht worden aan het sluiten van een huwelijk thuis als één van de partners ernstig ziek is en niet meer naar het gemeentehuis kan komen.

Artikel 4 Salaris

Het tweede lid bepaalt dat een BABS die voor één dag aangewezen wordt alsmede leden van college van burgemeester en wethouders die zijn benoemd voor het voltrekken van een bepaald huwelijk of het registreren van een bepaald partnerschap geen vergoeding krijgen. De overige BABS-en krijgen wel een vergoeding zoals vastgelegd in de Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand 2020.

Artikel 5 Leiding van het bureau burgerlijke stand

Ingevolge artikel 2 van het Besluit burgerlijke stand 1994 wijst het college de ambtenaar burgerlijke stand aan die is belast met de leiding van het bureau burgerlijke stand. Deze moet zelf als ABS zijn aangewezen en beëdigd. Uit praktische overwegingen is de senior medewerker burgerzaken hiervoor aangewezen zodat zij kan zorgen voor de verdeling van de dagelijkse werkzaamheden van de burgerlijke stand.

Artikel 6 Openstelling

Bepaald moet worden op welke (reguliere) tijdstippen het bureau van de burgerlijke stand geopend is en op welke tijden huwelijken kunnen worden voltrokken en partnerschappen kunnen worden geregistreerd. Op verzoek van het paar kan afgeweken worden van de reguliere tijden van huwelijksvoltrekking of partnerschapsregistraties. Het college moet hierover specifiek besluiten.

Artikel 7 Kosteloze huwelijksvoltrekkingen en partnerschapsregistraties

Op grond van artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand moet de gemeente met meer dan 10.000 inwoners minimaal twee keer per week de gelegenheid bieden om kosteloos te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. In Heerde is het mogelijk om op maandagochtend om 08.30 en 09.00 uur kosteloos te trouwen en een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Om veel kosteloze huwelijken vanuit regiogemeenten tegen te gaan is bepaald dat kosteloze voltrekkingen in Heerde alleen mogelijk zijn voor stellen waarvan minimaal één van de aanstaande partners in Heerde staat ingeschreven.

Kosteloze voltrekkingen vinden plaats in een spreekkamer in het gemeentekantoor door een ambtenaar van de burgerlijke stand. De plechtigheid is alleen de wettelijke voltrekking. Alleen de wettelijk vereiste getuigen (maximaal 2) en de eventuele minderjarige kinderen van het paar mogen hierbij aanwezig zijn.

Artikel 8 Huwelijken en partnerschapsregistraties tegen gereduceerd tarief

Naast het kosteloze huwelijk is het ook mogelijk om te kiezen voor een huwelijk tegen gereduceerd tarief op dinsdagochtend om 08.30 en 09.00 uur. Ook hierbij geldt de voorwaarde dat minimaal één van de aanstaande partners inwoner van de gemeente Heerde moet zijn. Deze voltrekkingen vinden plaats in de trouwzaal van het raadhuis (tijdens de verbouwing van het raadhuis in 2020 wordt uitgeweken naar Dorpshuis de Heerd). De plechtigheid is alleen de wettelijke voltrekking. Hier mogen in totaal 15 personen aanwezig zijn (inclusief het bruidspaar en de getuigen).

Artikel 9 Schakelbepaling

In dit artikel wordt bepaald dat de bepalingen uit dit reglement ook van toepassing zijn voor het geregistreerd partnerschap en de omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk.

Artikel 10 Hardheidsclausule

De hardheidsclausule creëert de mogelijkheid om in bepaalde gevallen af te wijken van de regels zoals deze zijn gesteld in dit reglement. De toepassing van de hardheidsclausule moet beperkt blijven tot bijzondere individuele gevallen, die een aanvullende belangenafweging noodzakelijk maken. Het gebruik van de hardheidsclausule moet een uitzondering zijn, want het college is in principe gehouden aan toepassing van het reglement, op grond van beginselen als gelijkheid en rechtszekerheid.

Artikel 11 Slotbepaling

In dit artikel wordt bepaald onder welke naam het reglement kan worden aangehaald en wanneer het reglement in werking treedt. Artikel 3:40 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat een besluit niet in werking treedt voordat het is bekendgemaakt. Het Reglement burgerlijke stand 2020 treedt in werking op de dag nadat het is bekend gemaakt. Met de inwerkingtreding vervalt het Reglement burgerlijke stand van 12 september 1995.